

การศึกษาคำดำเนินงานของสถานรับเลี้ยงเด็กและโรงเรียนอนุบาลในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาคำดำเนินงานของสถานรับเลี้ยงเด็ก และโรงเรียนอนุบาลในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ และ 2) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของสถานรับเลี้ยงเด็กและโรงเรียนอนุบาลในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ในการศึกษาได้รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจาก เจ้าของกิจการ (2 แห่ง) ผู้บริหาร (21 แห่ง) ผู้ดูแลศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (16 แห่ง) ผู้ดูแลศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด (7 แห่ง) รวมจำนวน 46 แห่ง การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามได้ใช้วิธีการทางสถิติ ได้แก่ ความถี่และร้อยละ

ผลการศึกษาพบว่า ด้านการจัดการ ส่วนใหญ่สถานรับเลี้ยงเด็กและโรงเรียนอนุบาลมีการวางแผนหรือนโยบาย ในลักษณะแผนระยะสั้น (1 ปี) บุคลากรส่วนใหญ่ในหน่วยงานมีส่วนร่วมในการวางแผน มีการแบ่งงานหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรอย่างชัดเจน ด้านการดำเนินงานครูผู้สอนหรือบุคลากรได้จัดทำเอกสาร จัดกิจกรรมหลักและกิจกรรมเสริมตามหลักสูตรก่อน ประถมศึกษา ด้านการประเมินผลและตรวจสอบขององค์กรส่วนใหญ่เป็นการประเมินผลด้านสุขภาพเด็กและพัฒนาการเด็ก มีการตรวจสอบการดำเนินงานทุกระยะ 1 เดือน ในด้านการประสานงาน ส่วนมากมีการติดต่อกับบิดามารดาหรือผู้ปกครอง มีการประชุมของคณะกรรมการการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารมีการควบคุมดูแลการดำเนินงาน และมีการรายงานผลดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานให้กับบิดามารดาหรือผู้ปกครอง และผู้บังคับบัญชาชั้นต้น

T145135

ด้านการตลาด ส่วนใหญ่มีการจัดแบ่งกลุ่มเด็กตามอายุ เด็กโดยเฉลี่ยมาใช้บริการจำนวน 21 - 40 คนต่อเดือน ส่วนใหญ่เปิดให้บริการวันจันทร์ - ศุกร์ และส่วนใหญ่เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์และจิตใจ สังคม สติปัญญาเป็นไปตามเกณฑ์ของมาตรฐานเด็กไทย มีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมาตรวจสุขภาพทุก 3 เดือน มีการประเมินพัฒนาการของเด็กทุกเดือนและมีการดูแลป้องกันเรื่องสุขอนามัยสำหรับเด็ก ด้านการจัดบริการหลัก ส่วนใหญ่จัดอาหารกลางวัน อาหารเสริม ด้านการจัดบริการเสริมมีการตรวจสุขภาพ เครื่องนอน และการตรวจสุขภาพฟัน ส่วนใหญ่ไม่มีการเรียกเก็บค่าบริการ สำหรับสถานรับเลี้ยงเด็กที่เรียกเก็บค่าบริการจะเก็บเป็นรายเดือนในอัตรา 100 บาทต่อเดือน ส่วนใหญ่ไม่ได้กำหนดวิธีการเรียกเก็บค่าบริการ ด้านสื่อที่เลือกใช้ในการโฆษณา หรือประชาสัมพันธ์ใช้วิธีการบอกปากต่อปาก

ด้านการเงินและการบัญชี การลงทุนดำเนินงานครั้งแรกใช้เงินลงทุนตามงบประมาณของทางราชการ สำหรับสถานรับเลี้ยงเด็กที่กู้เงินจากสถาบันการเงินจะกู้ในวงเงิน 500,001 - 1,000,000 บาท และมีกำหนดชำระเงินคืนในระยะเวลา 11 - 15 ปี ปัจจัยที่คำนึงในการกู้เงินคือวงเงินกู้และใช้สินทรัพย์ค้ำประกันในการกู้เงิน ส่วนใหญ่ไม่ได้ระบุนำค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสำหรับสถานรับเลี้ยงเด็กที่ระบุนำค่าใช้จ่ายประจำเดือนและประจำปีจะมีค่าใช้จ่าย น้อยกว่า 5,000 บาท และ 5001- 10,000 บาทต่อเดือน ด้านการจัดทำบัญชีทางการเงิน ได้จัดทำตามแบบบัญชีเงินสดและจัดทำเองโดยใช้สมุดบันทึก วิธีการที่ใช้ในการซื้อวัสดุอุปกรณ์จะซื้อด้วยเงินสด เมื่อผู้ใช้บริการชำระค่าบริการล่าช้าหรือไม่ชำระค่าบริการจะยึดเวลาชำระค่าบริการออกไป

ด้านบุคลากร บุคลากรส่วนใหญ่ในสถานรับเลี้ยงเด็กเป็นครูพี่เลี้ยงเด็กหรือผู้ดูแลเด็กและโดยเฉลี่ยมีจำนวน 2 คน ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและมีอายุโดยเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 26 - 30 ปี สำหรับเกณฑ์ในการคัดเลือกครูพี่เลี้ยงเด็กหรือผู้ดูแลเด็ก จะเลือกบุคลากรที่มีใจรักเด็ก ด้านปัจจัยในการกำหนดค่าตอบแทนจะพิจารณาจากความรู้และความสามารถ ส่วนใหญ่จ่ายค่าจ้างเป็นรายเดือน และได้รับเงินเดือนขั้นต่ำ 3,000 บาทขึ้นไป ด้านการให้สวัสดิการบุคลากรในสถานรับเลี้ยงเด็กจะให้ในลักษณะของการประกันสังคมและสวัสดิการตามระเบียบของรัฐบาล สำหรับวิธีการจูงใจบุคลากรให้ทำงานจะใช้วิธีเพิ่มค่าตอบแทน ด้านสาเหตุที่บุคลากรในสถานรับเลี้ยงเด็กลาออกจะเป็นการย้ายไปทำงานประเภทอื่น ส่วนใหญ่บุคลากรในสถานรับเลี้ยงเด็กจะผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรระดับก่อนประถมศึกษาและการพัฒนาเด็ก สำหรับการฝึกอบรมจะจัดทั้งภายในและส่งไปอบรมภายนอก หลักสูตรที่ทำการฝึกอบรมจะเป็นหลักสูตรการผลิตและใช้สื่อหรืออุปกรณ์การเรียนและหลักสูตรพัฒนาการของเด็กและวิธีการฝึกอบรมบุคลากรในสถานรับเลี้ยงเด็กส่วนใหญ่ใช้วิธีการบรรยาย การประชุม การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการสอนแนะหรือวิธีการสาธิต

T145135

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของสถานรับเลี้ยงเด็กและโรงเรียนอนุบาล สำหรับปัญหาด้านการจัดการส่วนใหญ่เป็นปัญหาด้านขาดอุปกรณ์การเรียนการสอนหรือเครื่องเล่น สนามหรือเครื่องเล่นกลางแจ้ง มีไม่เพียงพอหรือมีแต่ชำรุดใช้การไม่ได้ สำหรับปัญหาด้านการตลาดเป็นปัญหาด้านครูพี่เลี้ยงต้องดูแลเด็กที่มีระดับอายุและความพร้อมที่แตกต่างกัน และขาดอุปกรณ์การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองไม่เอื้ออำนวยเมื่อเก็บค่าบริการที่สูง และผู้ปกครองคาดหวังให้โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนด้านวิชาการให้เด็กมากกว่าที่เป็นอยู่ สำหรับปัญหาด้านการเงินและการบัญชีเป็นปัญหาการเบิกจ่ายเงินงบประมาณล่าช้าและขาดเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินกิจการ สำหรับปัญหาด้านบุคลากรเป็นปัญหาจำนวนเด็กมากเกินไปต่อพี่เลี้ยง 1 คน และประสบปัญหาการขาดแรงจูงใจในอาชีพ ได้แก่ ได้รับเงินเดือนน้อย ได้รับสวัสดิการน้อยกว่าที่อื่น และการเลื่อนตำแหน่งช้า